

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracji: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Inscrycja od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Ameryka. — Anglia. — Francya. — Belgia. — Niemce. — Królestwo Polskie. — Rosya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

JW. hrabia Włodzimierz Rusocki, c. k. szambelan, ofiarował na sprawienie narzędzi i sprzętów potrzebnych do zaprowadzonej w galicyjskim instytucie głuchoniemych nauki robót tokarskich znaczną kwotę pieniężną.

Ten szlachetny dar odesłano już na miejsce przeznaczenia, i c. k. Namiestnictwo podaje to z najszczerzszym podziękowaniem do wiadomości powszechnej.

Lwów 22. kwietnia 1857.

Sprawy krajowe.

Dzierżawca folwarku, pan Franciszek Gostyński ofiarował c. k. dyrekcji policji dziesięć wiader kwaszonej kapusty do rozdania kilku ubogim familiom.

C. k. Dyrekcya policji postąpiła z tym darem podług przeznaczenia i podaje ten szlachetny czyn do wiadomości powszechnej.

Lwów 16. kwietnia 1857.

(Arceksiążę Ernest mianowany komendantem 11go korpusu armii. — Księżna Amalia saska. — Hr. Chambord. — Dawny gmach uniwersytecki.)

Wiedeń, 26. kwietnia. *Gazeta wiedeńska* donosi: Jego c. k. apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z dnia 23. kwietnia r. b. mianować Jego cesarzewicz. Mość feldmarszałejtnanta i dywizyonera, Arceksięcia Ernesta komendantem 11. korpusu armii.

Ich Mość Cesarz i Cesarzowa zaszczytliłi dnia 23. b. m. o drugiej godzinie z południa Jej królewicz. Mość Amalię księżnę saską w hotelu Bauera „Zur Kaiserin Elisabeth“ Swoją wizytą. Jej król. Mość Amalia księżna saska przybyła tu 22. b. m. z Drezna *incognito* pod nazwą hrabiny Hohenstein. Jej królewicz. Mość od dawna nazajutrz u dworu wizyty. Zabawi jeszcze kilka dni w Wiedniu, zkad odjeżdża do Rzymu. (*Allg. Ztg.* donosi, że księżna uda się do Gracu, i zabawi tam czas niejaki.)

Hrabia Chambord i jego małżonka przyjadą temi dniami z Wenecyi do Frohsdorf. Godna uwagi, że w tym roku ustały prawie całkiem wizyty legitymistów z Paryża.

Dawny gmach uniwersytetu, który dotychczas był użyty na kasarnię, jest teraz zupełnie uprzątnięty i przygotowany do oddania c. k. akademii umiejętności. Uroczyste posiedzenie, które c. k. akademii odbywa zwykle 30. maja, odbędzie się zapewne już w wielkiej sali tego gmachu.

Ameryka.

(Polityka angielska w sprawie chińskiej. — Traktat pokoju Haiti z S. Domingą.)

Korespondent dziennika *New York Courier and Enquirer* w Washingtonie donosi, że gabinet nierozstrzygnął jeszcze, czy mają być wysłane posiłki do Chin, ale że podług wszelkiego prawdopodobieństwa wysłana zostanie potężna flota, gdyż oprócz większych okrętów wojennych kazano już, ażeby także kilka lżejszych szalup odplynęło na wybrzeże chińskie. Komodor Pery obejmuje, jak słycać, komendę nad tą eskadrą. Poseł angielski powiada dalej korespondent, miał zgodzić się zupełnie z polityką rządu amerykańskiego, która głównie zasadza się na tem, że zamierzono wyprowadzić na wody chińskie silną flotę dla ochrony przywilejów Ameryki i uzyskania nowych korzyści, a oraz mianować pełnomocnika, któryby w razie potrzeby miał pomoc we flocie, to jest, jeśliby prawa amerykańskie były zagrożone i rząd chiński niecheiał przyznać Amerykanom pewnych, nowych korzyści handlowych.

Moniteur Haytien z 21. marca zawiera w urzędowym doniesieniu ministerstwa spraw zewnętrznych następujący traktat pokoju zawarty z San Domingo:

„Depeszą z 17. lutego zawiadomił minister spraw zewnętrznych rezydenta francuskiego i konsula Jej Mości Królowej angielskiej, że Cesarz na Ich żądanie dozwolił mieszkańcom wschodu

zawieszenia broni począwszy od 14. lutego r. b. aż do tegoż dnia i miesiąca roku 1859. Według tego więc wydano rozkazy wstrzymania wszelkich kroków nieprzyjacielskich na liniach zajętych przez straż i załogi rządu cesarskiego. Minister spraw zewnętrznych doniósł także depeszą swą z 19. marca r. b. rezydentowi francuskiemu i konsulowi Jej Mości Królowej angielskiej, że Cesarz dozwala mieszkańcom części wschodniej podróżować lub handlować swobodnie w całym kraju.“

Anglia.

(Upominek Cesarzowi Japońskiemu. Wiadomości bieżące. — Ministrowie z powrotem. — Spór jenerałów Shirley i Beatson unieważniony. — Meetingi.)

Londyn, 22. kwietnia. Yacht, przeznaczony w upominku Cesarzowi Japońskiemu, opuścił wczoraj zrana zatokę Woolwichu. Najpierw uda się do Dewonport, a potem odpłynie na miejsce przeznaczenia. Statek ten jest urządzony z całą wykwiutnością, jaką odznaczają się zwykle yachty angielskie.

Z ministrów są obecni w Londynie Lordowie Clarendon, Lansdowne, Sir Charles Wood, książę Argyle, Lord Panmure i Sir G. Grey w stolicy; inni mają nadjechać dziś lub jutro.

Komisya wojskowa, której przedłożono do rozstrzygnięcia spór między jenerałami Shirley i Beatson, oświadczyła jednogłośnie, że niema powodu zwoływać sądu wojennego, gdyż zażalenia jenerała Beatsona na raport jenerała Shirley są bezzasadne.

Na dniu 20. b. m. zwołali stronnicy szkoły Manchestru i Charłyści metyng robotników, i powzięto kilka rezolucyi, w których zgromadzenie wyraziło swe ubolewanie nad wykluczeniem panów Brighta, Cobdena i t. p. z parlamentu.

Francya.

(Układy graniczne z księstwem Badeńskim. — Obóz między Chalons i Rheims. — Wiadomości bieżące. — Przychody celne.)

Paryż, 22. kwietnia. *Monitor* ogłasza dziś ważny traktat z Wielkim księstwem Badeńskim względem tam nadreńskich, o których zakładanie i utrzymanie zachodziły tak często spory między mieszkańcami Badenu i Alzacyi. W traktacie obowiązują się obadwa państwa postarać się o to, ażeby obustronni poddani, którzy posiadają grunta na przeciwnym brzegu Renu, pomieniali się na inne u swego brzegu.

Dekretem cesarskim z 13. kwietnia przydzielony został jenerał Mac Mahon, jako komendant czynnej dywizyi piechoty, jenerałgubernatorowi Algierji.

Rząd zakupił między Chalons i Rheims znaczną część niepłodnej ziemi po 2½ centymów za meter kwadratowy. Grunta te przeznaczone są na wielki obóz i plac manewrów, gdzie można zebrać 80.000 ludzi i odbywać ćwiczenia z wszelkimi gatunkami broni. Część wojska będzie tam obozować zimą w barakach. Oprócz tego zamierzono ufortyfikować to pole, podobnie jak w Austrii pod Weroną i Limem. Ten rodzaj fortyfikacji wzmocnił by granicę Francji z tej strony, zkad w roku 1792 wtargnęli Prusacy, a która jest teraz zupełnie odsonięta po utracie miejsc Saarlouis, Philippeville i Marienburga.

Wielki książę Konstanty przybędzie 30. kwietnia do Paryża, zabawi tu do 16. maja, a potem odjedzie do Bordeaux, zkad po krótkim pobycie odpłynie fregatą Reine Hortense zwiedzać inne zatoki zachodniego wybrzeża Francji. — Dwór uda się 10. maja do Fontainebleau, gdzie kilka dni zabawi. — Marszałek Randon, gubernator Algierji, nieudał się, jak zapowiedziano, do Tulonu, lecz odpłynął w poniedziałek z Marsylii do Algieru w towarzystwie swego adjutanta, syna księcia Bibesko, byłego hospodara Wołoszczyzny.

Ogłoszony w Monitorze przegląd przychodu z ceł wykazuje w trzech pierwszych miesiącach roku bieżącego następujący co do przywozu rezultat: Roku 1857 wyniósł przychód 43,756,453 franków (roku 1856: 38,548,100 fr., a r. 1855: 38,358,628 fr.) Co zaś do miesiąca marca w szczególności, tedy cła przywozowe wynosiły 15,964,902 fr. (roku 1856: 14,382,224 fr., a r. 1855: 15,149,671 franków.) Mianowicie zaś powiększył się w miesiącu marcu przywóz kawy, kakao, wina, wódki, zboża, przędzy i płótna tak kopnego jak i lnianego, węgla, oliwy, żelaza surowego, ołowiu, pieprzu i cukru. Natomiast zmniejszył się przywóz bawełny surowej, szyn żelaznych, oleju, stali i miedzi. Rezultat wywozu w miesiącu marcu był nieco pomyślniejszy, niż w obu poprzednich miesiącach. Maszyn i t. p. wywieziono w marcu r. b. w wartości

1,190.460 fr. (r. 1856: 781.033, a r. 1855: 860.249 fr.); wartość zaś przedmiotów zbytkowych wynosiła tylko 763.383 fr. (r. 1856: 924.225 fr., a r. 1855: 747.141 fr.) Wywóz zboża, przędzy tudzież wyrobów wełnianych i bawełnianych, mataryi jedwabnych, porcelany, skór wyprawnych i t. d. nieco się powiększył, a natomiast zmniejszył się wywóz wina, mydła i cukru. Wywóz srebra trwał ciągle, a transformacja na korzyść złota postępuje spiesznie. Przywóz srebra w miesiącu marcu wynosił 246.629 hectgr. (= 5.932.580 fr.), r. 1856: 905.689 hgr. (18.110.780 fr.), r. 1855: 429.936 hgr. (8.598.720 fr.) Przywóz złota w miesiącu marcu wynosił 144.323 hgr. (= 43.296.900 fr.), r. 1856 w marcu 84.023 hgr., a r. 1855: 60.838 hgr. Wywóz srebra w marcu r. b. powiększył się na 1,943.744 hgr. (= 38,874.880 fr.), roku 1856: 857.906 hgr. (17,158.120 fr.), a r. 1855: 1,440.070 hgr. (28,801.400 fr.) Wywóz złota doszedł w miesiącu marcu 1857 na 26.942 hgr. (= 8,082.600 fr.), r. 1856: 21.981 hgr., a r. 1855: 7.891 hgr. Z tego okazuje się, że przywóz złota w miesiącu marcu przewyższył w miesiącu przywóz srebra o 37,364.320 fr., i że natomiast wywieziono więcej srebra niż złota o 30,792.280 fr.

Belgia.

(Czynności w izbach rozpoczęte.)

Bruksela, 21. kwietnia. Izby rozpoczęły dziś znowu swe prace dyskusją nad ustawą o zakładach dobroczynnych. Całe posiedzenie zajęła przeszło dwugodzinna rozprawa ministra sprawiedliwości pana Nothomba.

Niemce.

(Podróż Arcyksięcia Józefa.)

Gazeta nasawska donosi: Jego Cesarzew. Mość najdosłojniejszy Arcyksiążę Józef opuścił 26. b. m. zamek Schaumburg po półrocznym prawie pobyciu, i udał się do Brukseli w odwiedzinę do król. dworu. Zamtąd odjedzie do Büchelburgu, a po krótkim pobyciu na dworze książęcym uda się do Hanoweru i Oldenburga.

Królestwo Polskie.

(Obostrzenie środków kwarantannych przeciw zarazie bydła.)

Warszawa, 23. kwietnia. Gazeta warszawska zawiera następujące rozporządzenie rady administracyjnej królestwa polskiego:

Dla zapobieżenia wnieśieniu w obręb królestwa zarazy bydłowej, księgosuszem zwanej, zachodzi konieczność obostrzenia środków kwarantannych, bez czego uśmierzenie rozwiniętej w kraju zarazy znacznych wymagać może ofiar pieniężnych i połączone jest zawsze ze stratą w bydłach.

Środki te powinny być tym ostrzejsze, im większe zagraża niebezpieczeństwo rozszerzenia zarazy, bądź to z natury bydła stepowego, bądź z pochodzenia bydła swojskiego z miejsc dotkniętych księgosuszem, bądź nakoniec z przeznaczania tak stepowego jak i swojskiego na taki użytek, iż można zostawiać będzie w bliższej styczności z bydłem miejscowem.

Przeciwnie, środki kwarantanne mogą być nie tak ostre co do bydła przeznaczonego bezpośrednio na rzeź w głównych punktach konsumpcji, dokąd pod szczególnym dozorem będzie dostawiane.

Rozróżnienia takiego wymaga z jednej strony zabezpieczenie rolnictwa od strat, a z drugiej interes handlu i konsumentów miast znaczniejszych.

Zważywszy to wszystko,

Rada administracyjna królestwa,

z mocy najwyższego upoważnienia Jego c. k. Mości,

na przedstawienie komisji rządowej spraw wewnętrznych i duchownych, postanowiła i stanowi:

Artykuł 1. Bydło rogate stepowe, bez względu czy w ościenych guberniach grasuje księgosusz lub nie, może być wprowadzone w obręb królestwa tylko przez dwa punkta wchodowe na krańcach gubernii lubelskiej położone, w których znajdować się będą stałe kwarantanny, dla rewizji ścisłej jego obserwacji:

a) przez dni 2, jeżeli jest przeznaczone wprost na rzeź do miejsc oznaczonych w art. 12 niniejszego postanowienia.

b) przez dni 21, jeżeli jest przeznaczone na opas albo na inne jakiegobądź cele gospodarskie lub na rzeź w miejscach w art. 12 niewyszczególnionych.

Art. 2. Bydło rogate nie stepowe czyli swojskie, z przyległych królestwu gubernij, w czasie gdy tam księgosusz nie grasuje, może wchodzić w obręb królestwa przez wszystkie punkta i nie podlega żadnej wstępnej rewizji i obserwacji.

Art. 3. W czasie grasowania księgosuszu w którymś z powiatów sąsiednich z królestwem, bydło z tegoż powiatu nie ma być do królestwa wpuszczane. Zakaz takowy rozciąga się aż do czasu upłynienia 3ch miesięcy po zupełnem ustaniu księgosuszu w tym powiecie.

Art. 4. Z innych powiatów gubernij przyległych królestwu, w czasie grasowania w tych guberniach księgosuszu, bydło swojskie przychodzące z miejsc wolnych od zarazy, wprowadzone być może tylko przez oznaczone do tego punkta kwarantanne, gdzie podlega tak jak bydło stepowe kwarantannie:

a) 2-dniowej, jeżeli jest przeznaczone na rzeź w miejscach oznaczonych w art. 12. niniejszego postanowienia.

b) 21-dniowej, jeżeli jest przeznaczone na opas, albo na inne jakiegobądź cele gospodarskie, lub na rzeź w innych miejscach.

Środki te ostrożności winny być zachowywane jeszcze przez 3 miesiące po ustaniu zarazy.

Art. 5. Bydło rogate nie stepowe, wprowadzane w jednej z bydłem stepowem trzodzie, podlega tym wszystkim środkom ostrożności, jakie co do bydła stepowego są przepisane.

Art. 6. Bydło rogate idące wprzemy lub z wojskiem nie wyjeżdża się z pod ogólnych prawideł pod względem wprowadzania do królestwa.

Art. 7. Kwarantanny będą dwójakie:

a) Stałe, pod Włodawą i pod Łuszkowem.

b) Czasowe, urządzone stosownie do potrzeby i okolic w jakich okaże się zaraza.

Art. 8. Przy każdej kwarantannie znajdować się ma weterynarz rządowy. Bliższy dozór nad dokładnem pełnieniem przezeń obowiązków służby, rozciągnięty będzie przez delegowanych do tego członków komitetów, ustanowionych do uśmierzenia księgosuszu.

Art. 9. W kwarantannach bydło rogate ulega rewizji i sprawdzeniu świadectw, które udowodnić powinny, iż przyprowadzone jest z miejsc zaraza nie dotkniętych i przez takowe nie przechodziło. Po przebyciu zaś przeznaczonego przeciągu czasu, bydło w którym nie okaza się sztuki chore na księgosusz, ma być przy wyjściu z kwarantanny oczyszczone, opatrzone odpowiednimi dowodami i oocchowane w ten sposób, aby bydło, które odbyło 21-dniową kwarantannę, mogło być widocznie, odróżnione od tego, które odbywało tylko 2-dniową kwarantannę.

Art. 10. W razie okazania się księgosuszu pomiędzy bydłem zostającym w kwarantannie, postąpić należy podług zasad obowiązujących pod względem uśmierzenia księgosuszu w kraju. Za wybite wszelako w zastosowaniu się do tychże przepisów sztuki bydła, u których objawi się księgosusz, żadne wynagrodzenie wypłacane nie będzie właścicielom, jako nie należącym do składowi na fundusz przeznaczony do uśmierzenia pomienionej zarazy.

Art. 11. Bydło rogate, które w zastosowaniu do zasad niniejszego postanowienia, odbyło 21-dniową kwarantannę, prowadzone być może swobodnie do wszystkich miejsc królestwa i przeznaczone na jakiegobądź użytek, na równi z bydłem krajowem.

Art. 12. Bydło rogate, które w myśl niniejszego postanowienia obowiązane było odbyć tylko 2-dniową kwarantannę, nie może mieć innego przeznaczenia, jak na bezpośrednią konsumpcję i to tylko w następujących miejscach:

a) w Warszawie, Lublinie, Radomiu i Płocku, jako stanowiących główne punkta konsumpcji.

b) w Nowogrodzie, Zamościu i Iwangrodzie, ze względu na potrzebę zaopatrywania załóg fortecznych.

c) w Łowiczu, Piotrkowie i Częstochowie, ze względu, iż tamże bydło koleją żelazną będąc dostawiane, nie zetknie się z bydłem krajowem.

d) w Radzynie i Łukowie, jako w miastach powiatowych znajdujących się na głównym trakcie bydła prowadzonego do Warszawy. Pozostawia się wszelako uznaniu komisji rządowej spraw wewnętrznych i duchownych, w miarę koniecznej potrzeby, inne jeszcze miasta do rzędu wyżej wymienionych miejsc zaliczać.

Art. 13. Bydło o jakim mowa w poprzednim artykule, pozostawiać ma aż do czasu użycia go na rzeź, pod bliższą kontrolą policyjno-weterynaryjną, i w tym celu podlega następującym środkom ostrożności:

Prowadzonym ma być z kwarantanny aż do miejsca przeznaczenia wskazanemi do tego traktami wołowemi, lub też wiezione koleją żelazną.

W drodze poddawane będzie rewizji weterynaryjnej w miejscach, gdzie ustanowieni będą w tym celu weterynarze rządowi.

W innych miejscach, gdzie bydło zatrzymywać się będzie dla karmu, władze policyjne sprawdzać mają liczbę jego ze świadectwami i cechy kwarantanne.

Na drodze nigdzie nie może być sprzedawanem, ani pozostawianem na opas, lub w innym jakimbądź celu.

Przy wejściu do miasta, do którego przeznaczone jest na rzeź, ulega rewizji, sprawdzeniu świadectw i cech kwarantannych.

Na targi tegoż bydła wyznaczone będą oddzielne place.

Z miejsca przeznaczenia swego nie może być wyprowadzone, lecz powinno być na rzeź użyte.

Wyjątek co do tego ostatniego zastrzeżenia dopuszczonym być może tylko w Warszawie i Lublinie, z kąd bydło o jakim mowa, będzie mogło być wyprowadzone i do innych miejsc, nie wymienionych w art. 12 niniejszego postanowienia, skoro przebędzie pod odpowiednią obserwacją policyjno-weterynaryjną, w stanowisku zupełnie odosobnionem, przeciąg czasu uzupełniający termin 21-dniowy, od daty pomieszczenia w kwarantannie przy wejściu w obręb królestwa.

Art. 14. Normalny kierunek traktów wołowych oznaczony będzie przez komisję rządową spraw wewnętrznych i duchownych.

Na traktach tych każdy z handlarzy bydłem przeznaczonym wprost na rzeź, mieć powinien pewne etapy i tak je urządzić, aby rzeżone bydło nie miało styczności ani z miejscowem ani z żadnym innym, oraz, aby poganiacze bydła nie potrzebowali wchodzić w stłuki z ludnością miejscową.

Art. 15. Ponieważ do wyrodzenia się księgosuszu pomiędzy bydłem stepowem już w kraju tutejszym, przyczynić się może nagłe jego pędzenie, oraz nie należyte karmienie i pojenie, czego wszystkich dopuszczają się handlarze w widokach większych zysków,

przestrzeganiem więc odtąd być ma na wszystkich traktatach wołowych, aby bydło stepowe nie pędzono więcej, jak przecięciowo 25 wiorst na dzień, oraz aby przynajmniej 2 razy na dobę było karmiono i pojono.

Art. 16. Pod względem wprowadzania w obręb Królestwa innych zwierząt domowych, oraz produktów zwierzęcych surowych i przedmiotów, które mogły być w styczności z bydlęm rogatym w czasie grasowania księgosuszu w guberniach sąsiednich, stanowi się, że:

a) Z przyległego Królestwu powiatu, w którym grasuje księgosusz, tudzież z dwóch sąsiednich od strony Królestwa z powiatem zarazą dotkniętym graniczących, nie mogą być wprowadzane: owce, kozy, trzoda chlewna, drób, skóry niewyprawione, sierść, wełna, włosy, rogi, racice, kości, mięso, masło, mleko, lój, mierzwa, słoma, siano, wszelka pasza sucha, tudzież sprzęty oborne używane.

b) Z innych powiatów przyległych Królestwu gubernii, mogą być wprowadzone przez każdy punkt: masło, mleko, mięso, oraz słoma i siano; owce zaś, kozy, trzoda chlewna, drób, skóry niewyprawione lecz zupełnie suche, sierść, wełna, włosy, rogi z osady należycie oczyszczone, racice, kości, lój i sprzęty oborne, mogą być wprowadzane tylko przez kwarantany, gdzie udowodnionem ma być świadectwami, iż wymienione wyżej zwierzęta domowe i przedmioty nie pochodzą z powiatów, w których wprowadzenie ich jest wzbronione, oraz, że przez miejsca zarazone nie były transportowane, poczem poddane będą należnemu podług przepisów oczyszczeniu.

Art. 17. Osobom, które z zatrudnienia swego pozostają w bliższej styczności z bydlęm rogatym, a w szczególności: pastuchom, rzeźnikom, garbarzom, handlarzom skór i bydła, pachciarzom i oprawcom przybywającym z powiatów przyległych Królestwa, w których grasuje księgosusz, wcale niewolno wchodzić w obręb Królestwa.

W razie zachodzącej konieczności ze szczególnych powodów, może to być wyjątkowo dozwolone przez naczelnika powiatu, lecz pod warunkiem przejścia przez punkt, gdzie jest kwarantana, w której dopelnione będzie należne oczyszczenie tak samej osoby jako i rzeczy.

Art. 18. W celu ściślejszego dopilnowania, aby zastosowano się do przepisów niniejszego postanowienia pod względem środków ostrożności zaprowadzać się winnych podczas grasowania księgosuszu w przyległych Królestwu guberniach, urządzoną będzie czasowa straż kordonowa, o ile okoliczności dozwolą wojskowa w takiej rozciągłości, w jakiej się to okaże koniecznem. Straż ta pozostawać będzie pod rozporządzeniem i dozorem komitetów ustanowionych do uśmierzenia księgosuszu.

Art. 19. Dla uniknięcia szkodliwej zwłoki przy wprowadzeniu w wykonanie środków kwarantanowych, niniejszem postanowieniem wskazanych, w razie pojawienia się księgosuszu w guberniach sąsiednich Królestwu, upoważnieni zostają gubernatorowie cywilni gubernii Lubelskiej i Augustowskiej do zarządzania natychmiast rzeczonych środków w myśl art. 3, 4, 7, 16, 17 i 18; gubernatorowie zaś cywilni wszystkich gubernii Królestwa do czynienia czasowych zmian w kierunku traktów wołowych, o ile to okaże się koniecznem ze względu na pojawienie się księgosuszu w miejscach, przez które trakt łakowy przechodzi lub w innych pobliskich.

Art. 20. Środki kwarantanowe niniejszem postanowieniem wskazane mogą być w razie zachodzącej potrzeby i z uznania komisji rządowej spraw wewnętrznych i duchownych, zaprowadzone pomiędzy jedną a drugą gubernią Królestwa.

Art. 21. W powiatach przyległych Cesarstwu, jako bardziej narażonych na wprowadzenie zarazy, ustanowieni być mają weterynarze rządowi, którzy w miarę potrzeby użyci będą do pełnienia służby przy czasowych kwarantanach.

Art. 22. Na pokrycie wydatków urządzenia i utrzymania kwarantany, na służbę weterynaryjną pomocniczą, oraz na wynagrodzenia tych, którzyby w jakibądź sposób przyłożyli się do zapobieżenia księgosuszu, ustanawia się opłata po kop. 50 od każdej sztuki bydła rogatego, które w myśl niniejszego postanowienia ma wchodzić w obręb Królestwa przez kwarantany. Opłata rzeczona pobierana być ma przy wejściu bydła w obręb Królestwa. Wolnem jest od niej tylko bydło będące własnością wojska, jeżeli z niem razem wchodzi.

Wysokość pomienionej opłaty niższą będzie, skoro powrócone zostaną koszty wystawienia kwarantany.

Art. 23. Wpływy z pomienionych opłat wnoszone być mają do depozytu w banku i stanowić będą fundusz kwarantanowy, który pozostawać ma pod zawiadywaniem komisji rządowej spraw wewnętrznych i duchownych i dysponowanym będzie podług etatów corocznie przez radę administracyjną zatwierdzonych.

Art. 24. Żadne inne opłaty, oprócz oznaczonej w art. 22., tytułem rewizji bydła wprowadzanego do Królestwa, wydawania świadectw lub ich sprawdzania, pobierane być nie mogą.

Art. 25. Właściciele bydła lub handlujący niem, którzy je wprowadzą bez uiszczenia opłaty ustanowionej w art. 22. niniejszego postanowienia, pociągnięci zostaną do kary kontrawencyjnej, wynoszącej od każdej sztuki kwotę 6 razy większą niż sama opłata, to jest do rs. 3. Kary te pieniężne wpływać mają do funduszu kwarantanowego.

Art. 26. Z bydlęm rogatym i innymi zwierzętami, jak również z produktami zwierzęcymi i przedmiotami, które wbrew niniejszego postanowienia wprowadzone zostaną do Królestwa, postąpić należy w sposób następujący:

a) Jeżeli to wykrytem będzie zaraz po wprowadzeniu w obręb Królestwa i w punkcie nie więcej oddalonym od kwarantany, jak na wiorst 25, bydło rogate i inne zwierzęta zakwestyonowane, jak również produkta zwierzęce i inne przedmioty, które w myśl art. 16. tego postanowienia, zabroniono wprowadzać do Królestwa, odtransportowane mają być pod strażą do najbliższej kwarantany; jeżeli zaś to dostrzeżonem zostanie w miejscu bardzo oddalonym od kwarantany, należy je w tem miejscu zatrzymać i odosobnić.

b) Bydło rogate, tak odprowadzone do kwarantany, jako też zatrzymane na miejscu w odosobnieniu, pozostawać ma pod obserwacją przez dni 21. Poczem jeżeli się w niem księgosusz nieokaze, może być w dalszą drogę wypuszczone, skoro właściciel lub prowadzący je przedstawi dowód złożenia do depozytu w najbliższej kasie powiatowej lub miejskiej po 3 rs. od każdej sztuki bydła jako wadium na uiszczenie kary kontrawencyjnej o jakiej mowa w art. 23 niniejszego postanowienia.

c) Inne zwierzęta domowe i produkta zwierzęce surowe nie mogą być z miejsca, gdzie zostały zatrzymane, wprowadzonymi aż po należnem oczyszczeniu w obecności urzędnika lekarskiego lub weterynaryjnego, oraz miejscowej władzy policyjnej.

d) Mierzwa i pasza, oraz sprzęty oborne wprowadzane w obręb Królestwa wbrew przepisom niniejszego postanowienia, mają być na miejscu spalone.

e) Oprócz wyżej pomienionej kary kontrawencyjnej od każdej wprowadzonej sztuki po 3 rs., właściciel obowiązany jest uiszczyć kosztu podróży i diety delegowanym urzędnikom, jak również ponieść kosztu żywienia i oczyszczenia bydła, oraz innych domowych zwierząt i kosztu oczyszczenia produktów zwierzęcych; gdyby jednak to uczynić wzbraniał się, w takim razie po upływie dni 14., licząc od czasu, w którym dalsze prowadzenie dozwolone zostało, sprzedane być ma zatrzymane bydło, lub inne zwierzęta domowe, jak również surowe produkta zwierzęce, a po wniesieniu z tego do najbliższej kasy odpowiedniej kwoty na pokrycie kary kontrawencyjnej i innych wydatków, pozostała suma zwrócić należy właścicielowi lub w nieobecności jego wnieść ją do depozytu rzeczoney kasy.

Art. 27. Komisya rządowa spraw wewnętrznych i duchownych wyda rozporządzenia, odnoszące się do rozwinięcia niniejszego postanowienia, tak co do samego urządzenia kwarantany i służby przy nich, sposobu odbywania rewizji, oczyszczeń i cechowania, sprawdzania i wydawania świadectw, urządzania czasowej straży kordonowej, oznaczenia kierunku traktów wołowych i punktów rewizyjnych, wyznaczenia oddzielnych placów targowych dla wprowadzonego bydła rogatego, poboru opłaty, obrotu funduszu kwarantanowego, jakoteż wszelkich innych szczegółowych urzędzeń i instrukcyi, jakie okażą się potrzebnymi.

Art. 28. Wykonanie niniejszego postanowienia, które przez pisma publiczne ma być ogłoszone i w Dzienniku Praw zamieszczone, poleca się komisji rządowej spraw wewnętrznych i duchownych.

Działo się w Warszawie, d. 26. lutego (10 marca) 1857 r.

Namiestnik, generał-adjutant:

(podpisano) *Książę Gorczakow.*

Dyrektor główny, prezydujący w komisji rządowej spraw wewnętrznych i duchownych:

Rada tajny (podp.) *Muchanow.*

Sekretarz stanu, w zastępstwie podsekretarz stanu, rzeczywiście rada stanu (podp.) *A. Petrow.*

Rosya.

(Projekt kolei nowych. — Ruch przemysłowy w Feodozji.)

Odessa, 1. kwietnia. Zawiazuje się tu towarzystwo, które ma zamiar połączyć Odessę koleją żelazną z Kijowem i dalej z morzem bałtyckiem; z Kijowa ma iść kolej do Austrii na Brody. Towarzystwo to ma się składać z samych właścicieli dóbr bez pomocy obcych kapitałów i pomiędzy członkami jego wymieniają pp. Benkendorfa, księcia Dolgoruckiego, hrabiego Adlerberga, generała Lamberta, Jakowlewa, Bemordakiego (jedna z najznakomitszych firm) i Adama Rzewuskiego, który najszczególniej zajmuje się tym projektem. Towarzystwo żąda w swym projekcie, ażeby dozwolono mu zaciągnąć pożyczkę w banku na hypotekę dusz po 30 rubli srebrnych na duszę, czyli 5 rubli srebrnych na desiatynę gruntu i zatem jest to pożyczka na dusze i ziemię. Bank wypłaci towarzystwu pożyczkę nie w gotówce lecz w akcyach, a rząd miałby przytem zagwarantować tylko procent po 4 $\frac{1}{2}$ od sta.

Z **Feodozji** donoszą: Na pierwszą wiadomość, że ma być zbudowana kolej żelazna i miasto nasze może się tym sposobem stać jednym z najważniejszych portów w państwie, rzucili się speculanci natychmiast do zakupywania domów i gruntów, których wartość przeszła dziesięć do dwudziestokroć się podniosła. Konkurencyi tej sprzyjało najbardziej rozporządzenie, podług którego obowiązane jest miasto nadawać przynależne sobie nieużywane grunta takim co chcą zakładać na nich ogrody winne i owocowe. Zgłaszało się więc masami i w istocie rozdało miasto te grunta do ostatniej desiatyny; tylko trudno będzie przy nadzwyczajnym braku sił roboczych porobić w oznaczonym czasie potrzebne zakłady i przeczto postrada może niejedną owoc swej spekulacyi.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Litografowana *koresp. austr.* z 26. kwietnia oznajmia, że c. k. stacya telegraficzna w Bochni została zniszczona, natomiast otwarto

do użytku powszechnego stacyę telegraficzną w Bilsku z ograniczo-
ną służbą dzienną.

Tryest, 26. kwietnia. Jeneralne zgromadzenie towarzystwa
zeglugi parowej austriackiego Lloyd'a zwołano na d. 27. maja r. b.

Paryż, 25. kwietnia. Wczoraj wieczor renta 3% 69.50. —
Ogłoszono także na tutejszej giełdzie, że wkrótce przypada termin
wpłaty 100 franków na austriackie koleje żelazne państwa.

Paryż, 26. kwietnia. Wczoraj wieczór renta 3% 69.57 1/2. —
Z Madrytu donoszą, że Villuma wybrany został prezydentem Senatu.
Cesarz przyjmował w piątek lorda Elgin. Dr. Kern spodziewany
jutro z powrotem z Szwajcaryi.

Wiadomości handlowe.

(Targ na bydło we Lwowie.)

Lwów, 28. kwietnia. Spęd bydła rzeźnego na wczorajszym
targu liczył 165 sztuk wołów, których w 6 stadach po 8 do 32
sztuk z Dębowice, Lesienic, Bóbrki, Szczereca i Mikuliniec na tar-
gowicę przypędzono. Z tej liczby sprzedano — jak nam donoszą —
na targu 160 sztuk na potrzeb miasta i płacono za woła, mogącego
ważyć 270 lb mięsa i 30 lb łożu 56r.; sztuka zaś, którą szacowano
na 350 lb mięsa i 46 lb funtów łożu, kosztowała 69r.30k. m. k.

Kurs lwowski.

Dnia 28. kwietnia.

	gotówka		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski mon. konw.	4	43	4	46
Dukat cesarski " "	4	46	4	49
Półimperyal zł. rosyjski " "	8	16	8	20
Rubel srebrny rosyjski " "	1	36	1	37
Talar pruski " "	1	32	1	34
Polski kurant i pięciozłotówka " "	1	11	1	12
Galicj. listy zastawne za 100 złr. } bez	82	24	82	50
Galicyskie obligacye indemnizacyjne } kuponów	78	30	79	—
5% Pożyczka narodowa }	83	34	84	—

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 28. kwietnia.

	złr.	kr.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po	—	—
" sprzedał " " 100 po	83	—
" dawał " " za 100	82	30
" żądał " " za 100	—	—
Wartość kuponu od 100 złr.	1	18

Wiedeński kurs papierów.

Dnia 25. kwietnia.

w przecięciu

Obligacye długi państwa 5% za sto 83	83
detto pożyczki narod. 5% " 84 1/16 5/8	84 5/8
Pożyczka z losami z r. 1834 " —	—
detto detto z r. 1839 " —	—
detto detto z r. 1854 " 109	109
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850 5% —	—
Obl. indemn. Niż. Austr. 5% —	—
detto galicyjskie i węgierskie 5% 79 79 3/4 80	79 3/8
detto krajów koron. 5% —	—
Akeye bankowe 1060 995	997 1/2
Bankowe listy zastawne 5% z term. wypłaty za 12 miesięcy za 100 złr. —	—
Akeye n. a. Tow. eskp. na 500 złr. 620 621 1/4	621 1/4
Akeye austr. Instyt. kredyt. handlu i przemysłu na 500 złr. (30% wplacone) 261 3/8 259 7/8	260 1/2
Akeye c. k. uprzyw. tow. wschod. kolei żel. państwa na 200 złr. czyli 500 franków 289 1/2	286 1/2
detto na 130 złr. czyli 325 frank. 295 293 3/4	293 1/2
Akeye kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr. 2185 2165	2170
Ake. kol. Budziń.-Lincko-Gmundz. na 250 złr. —	—
Akeye kolei Cesarzowy Elż. na 200 złr. 200 1/2	200 1/2
Akeye południowo-póln. niem. kolei komunika- cyjnej na 200 złr. 215 1/2	215 1/2
Akeye austr. Lloyd'a w Tryeście na 500 złr. 420	420

Wiedeński kurs weksłów.

Dnia 25. kwietnia.

w przecięciu.

Amsterdam za 100 holl. złotych —	—	2 m.
Augsburg za 100 złr. kur. } 105 1/4 1/8 1/4 l.	105 1/4	uso.
Berlin za 100 tal. prus. —	—	2 m.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę 24 1/2 fl. 104 1/2 1/2 l.	104 1/2	3 m.
Genua za 300 lire nowe Piemont. —	—	2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank. 77 3/8 1/4 5/8 l.	77 3/8	2 m.
Lipsk za 100 talarów —	—	2 m.
Liwurna za 300 lire toskań. —	—	2 m.
Londyn za 1 funt. sztrl. 10-11 10	10-10 1/2	3 m.
Lyon za 300 franków 121	121	2 m.
Medyolan za 300 lire austr. 104 3/8 3/8 l.	104 3/8	2 m.
Marsylia za 300 franków 121	121	2 m.
Paryż za 300 franków } 121 121 1/4 3/8	121 1/4	2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para 267 1/2	267 1/2	31 T. S.
Konstantynopol za 1 złoty Para —	—	T. S.
Cesarskie dukaty 7 3/4	7 3/4	Agio.
Dukaty al marco —	—	Agio.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 28. kwietnia.

Oblig. długa państwa 5% 82 3/8; 4 1/2 71; 4% —; 4% z r. 1850 —;
3% —; 2 1/2% —. Losowane obligacye 5% —. Losy z r. 1834 za 1000 złr.
—; z r. 1839 135. Wied. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw.
—. Akeye bank. 980. Akeye kolei póln. 2060. Głognickiej kolei żelaznej
—. Oedenburskie —. Budwajskie —. Dunajskiej żeglugi parowej 569. Lloyd
—. Galic. listy zast. w Wiedniu —. Akeye niższo-austr. Towarzystwa
eskomptowego à 500 złr. — złr.

Amsterdam l. 2 m. —. Augsburg 104 7/8 3 m. Genua — l. 2 m. Frank-
furt 104 3/4 2 m. Hamburg 76 7/8 2 m. Liwurna — l. 2 m. Londyn 10 — 10 1/2
2 m. Medyolan 104. Marsylia 121. Paryż 121 1/4. Bukareszt 268. Kon-
stantynopol —. Smyrna —. Agio duk. ces. 7 3/4. Pożyczka z r. 1851 5%
lit. A. —; lit. B. — Lomb. — 5% niż. austr. obl. indem. —; innych kraj-
ów koron. 79 3/8. Renty Como —. Pożyczka z r. 1854 —. Pożyczka naro-
dowa 84 3/16. C. k. austr. akeye skarb. kolei żelaz. po 500 fr. 286 fr. Akeye
c. k. uprzyw. zakładu kredyt. 2 1/4. Hypotekar. listy zastawne —. Akeye
zachodniej kolei żelaznej 200 1/4.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 28. kwietnia.

PP. Łokuciejowski Lud., z Żółkwi. — Mięczyński Jan, z Suchodol. —
Széky Piotr, z Igara. — Stecki Adolf, z Srodopolec. — Torosiewicz Emil,
z Holhocza. — Wyszotrawka Felix, z Inlika.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 28. kwietnia.

PP. Janiszewski Julian, do Woleniowa. — Januszewski Teofil, do Ubi-
nia. — Sozański Ant., do Trohanowie. — Szaskiewicz Grzegorz, c. k. radca
minist., do Dembicy. — Terlecki Antoni, do Strzja. — Zawadzki Marcin, do
Orzechowice.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 27. kwietnia.

Pora	Barometr w mierze parys. spro- wadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan po- wietrza wilgo- tnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	321.67	+ 3.2°	95.9	północny	sl. deszcz
2. god. popoł.	321.88	+ 6.1°	87.9	"	" pochmurno
10. god. wiecz.	324.30	+ 3.8°	91.8	"	" jasno
Wysokość deszczu 8.20'''.					

W A T E R.

Dziś: Kom. polska: „Ojciec debiutantki.”
Bracia Wieniawscy dają dziś w sali ratuszowej „Wielki kon-
cert” na dochód Towarzystwa ku wykształceniu muzyki
w Galicji.

Jutro: Na korzyść artysty sceny niemieckiej p. J. Mayer, kome-
dya niem.: „Das erste Kind.”

KRONIKA.

Cesarska akademia w Bordeaux wyznaczyła dawniej już nagrodę za naj-
lepszą rozprawę w odpowiedź na zadanie następujące: „Jakie są skutki roz-
drobienia własności gruntowej dla samychże właścicieli, i jeśli są rzeczywiście
szkodliwe, jakim sposobem możnaby złemu zaradzić bez ograniczenia praw
właścicieli gruntowych?” Na to nadesłano 14 rozpraw, a z tych uznano za naj-
lepszą rozprawę adwokata J. Piogey, i przysądzono mu złoty medal w nagrodę.

— Do „Schles. Ztg.” piszą z Petersburga: Przeszłoroczna chęć podróży-
wania była tylko wstępem do prawdziwej emigracji w tym roku. Już od kilku ty-
godni zaczęły się podróże. Tutejsze towarzystwo asekuracyjne przyjmuje na
siebie zabezpieczenie wszelkiego rodzaju mebli podczas pobytu osób zagranicą
od wszelkiego niebezpieczeństwa i pożyczka nawet pieniądze na zastawione pod
jego schowkiem przedmioty, tak iż wielu udaje się w podróż podobnie jak ów
filozof starożytności omnia sua secum portans.

— „Gazeta wiedeńska” pisze: Podczas ostatnich w Anglii wyborów do
parlamentu ogłosił dziennik „Morning-Post” z przydaniem drzeworytu wiado-
mość o nowej turturze w królestwie obojga Sycylii, i któreto narzędzie mę-
czarni nazwano czapką milczenia (cuffia del silenzio). Wiadomość ta dała
powód do nowego i dziwnego doświadczenia. Narzędzie to istnieje lub istniało
rzeczywiście: nie w Neapolu jednak, lecz w Anglii. Jeden z dawniejszych

jeneralnych inspektorów więzień francuskich wysłany do Anglii dla zbadania
tamtęjszych urządzeń więziennych, potwierdza istnienie narzędzia wspomnio-
nego, a mianowicie w sprawozdaniu swem do ministra o więzieniach w Man-
chester. (Rapport sur les prisons de l'Angleterre, de l'Ecosse etc. par M.
Moreau Christophe P. 53.)

Rozmaitości nr. 17.

przy dzisiejszej Gazecie zawiera:

- I. Posłuszeństwo. Opowiadanie przez Józefa Korzeniowskiego. (Dok.)
- II. Mistrz nieznany.
- III. Kijów.
- IV. Diabeł w Szwecji.
- V. Drzewo niezwykłe.
- VI. Robota na kanwie lekarstwem duszy.
- VII. Sztuczne oczy.
- VIII. Najpiękniejsza ręka.
- IX. Zgubne następstwa palenia tytoniu.
- X. Ciekawość ukarana.